

Nepriklausoma Lietuva

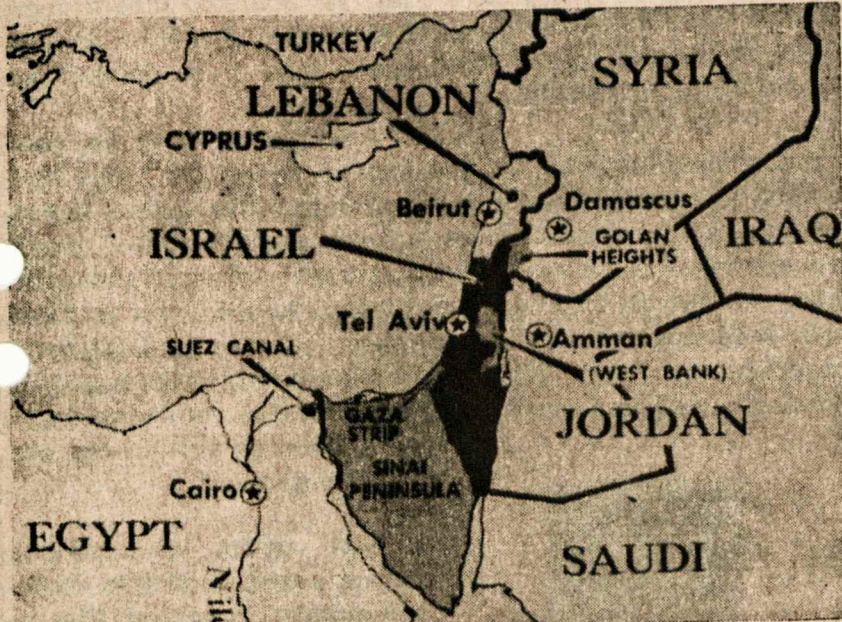
LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

1974 m. BIRŽELIO – JUNE 5 d.

CANADA – MONTREAL (Established 1941)

nr. 22 (2100)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Vidurinių Rytų žemėlapis su šiomis dienomis minimomis sostinėmis

BILIJONINĖS VERTĖS PASKOLA

Iranas Egiptui duoda 1 bilijono dolerių paskolą. Už tuos pinigus Egiptas konstruos Port Saidą, praplės Sueso kanalo įrengimus, praves naują naftotiekį į Raudonosios jūros ir Viduržemio jūrų istėigų Egipto – Irano banką.

GRAIKIJOS IR TURKIJOS GINCAS

Turkijos ginčai nemažėja dėl Egejo jūros naftos šaltinių. Amerika irgi įžiūri, kad prancūzai užbėga jai už akių. Washingtono įtaka mažėja, prancūzų didėja, ir realizuojama de Gaulle idėja – Viduržemio jūra tik tiems, kurie prie jos prieina.

NAUJA ERA PRANCUZIJOJE

Prancūzijos prezidento pareigas perėmė Valery Giscard d'Estaing. Savo 4 minučių kalboje pažadėjo "naują erą prancūzų politikoje". Naujuoju ministru pirmininku paskyrė Jacques Chirac, jauna, 41 metų kairiojo sparno gaulistą, buvusį vidaus reikalų ir žemės ūkio ministru. Prezidentiniuose rinkimuose jis rėmė ne oficialų gaulistų kandidatą Chaban-Delmas, bet Giscard. Senojo režimo valdžiai jis vadina partijos išdaviku, nors jis ir turėjo didelę įtaką mirusiam prezidentui Georges Pompidou, formuojant užsienio politiką.

Po kuklių iškilnių Giscard padėjo vainiką prie nežinomojo Karėvyio kapo po Triumfaline arka ir išsimažė į gatvę bestovintiuosius. Jis išsiskyrė iš kitų buvusių prezidentų. Ir dėvėjo tik paprastą eilutę, ne fraką. Iškilnėse dalyvavo jo buvęs konkurentas pirmuosiuose balsavimuose Chaban-Delmas, bet Francois Mitterrand nepasirodė.

"Pradėkime naują erą Prancūzijos gyvenime, būkim didelę vieningą ir brolišką tautą", pabrėžė naujasis Prancūzijos prezidentas.

Sveikinama naujasis Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing.

BENDRUOMENYBĖS

AMNESTUOTI BRAZINSKAI

Turkijos parlamento priimtas amnestijos įstatymas prezidento buvo pasirašytas gegužės 18 d., ir pagal jį Brazinskai gavo laisvę.

(Patalpiname Brazinskių rašytą laišką dr. Juozui Kaškelui, Toronto)

Ankara, Turkija
1974 m. gegužės 15 d.

Didžiai Gerbiamas p. Kaškel, Nuoširdžiai dėkojame Jums už malonų laišką, kurį ką tik gavome.

Malonu patirti, kad š. m. balandžio 8 – 11 d. d. Jungtinių Amerikos Valstijų sostinėje Vasingtone įvykusioje Antibolševikų Lygos konferencijoje iškėlėte mūsų Lietuvos laisvės kovotojų, kalnimo klausimą. Taipgi dėkojame, kad tuo pačiu reikalu kalbėjotės su turkų senato riumi dr. Fethi Tevetoglu ir pasiuntėte jam laišką, kurio nuorašą atsuntėte ir mums.

Kanados lietuviai sudaro vieną iš geriausiai organizuotų ir veikliausių vienetų. Nuoširdžiai dėkojame jums už visakerpią paramą ir gausingus laiškus Turkijos vyriausybei, kurie turį labai teigiamą poveikį mūsų bylai.

Kaip, turbūt, žinote iš lietuviškos spaudos, mūsų nesibaigiančio teismo sešioliktą sesiją įvyko š. m. balandžio 29 d. Ji buvo labai svarbi, nes prokuroras joje perskaitė savo pareiškimą. Jis atmetė rusų nuolat keliamą reikalavimą dėl mūsų, Lietuvos laisvės kovotojų, išdavimo Rusijai, bet pagal jo suminėmus turkų baudžiamojo kodek-

so straipsnius mums grėsia daugiametis įkalinimas... Septynioliktos sesijos data – š. m. birželio 11 d.

Nepaprastai skaudi ir sunku mums, Lietuvos laisvės kovotojams, kalėtilaisvosios turkijos kalėjimuose. Bet mes privalome ištverti, nes mūsų kovos draugams, likusiems anapus geležinės uždangos, dar sunkiau. Be abejo, svarbiausia sprendžiamoji kova vyksta pačioje Tėvynėje, ir tai suprantama, nes jokios tautos, jokios visuomenės išlaisvinimas neįmanomas be aktyvaus jos pačios jėgų dalyvavimo. Tačiau džiugu, kad išeivijos lietuviai irgi nesudeda kovos ginklų, visomis išgalėmis stengdamiesi išlaikyti lietuviybę ir padėti Lietuvos išlaisvinimui.

Mes esame ištikimi, kad tik vienybėje su baltiečiais ir visomis kitomis pavergtomis tautomis lietuvių kova galės būti sėkminga. Likminėje Lietuvos išlaisvinimo kovoje visiems mums, kaip šiaip, taip ir anapus geležinės uždangos, tešviečia ir įkvepia Romos Kalantos ir kitų Gyvųjų Lietuvos Žibintų šviesus pavyzdys.

Vardan tos Lietuvos Lietuvos Laisvės Kovotojai – Pranas ir Algis Brazinskai

GARSO BANGOS – SOUND WAVES

Per teikiame informaciją apie Lietuvių Radiotelefilmininkų kolektyvą.

Kas mes esame?

Lietuviškai vadinamės Lietuvių radiotelefilmininkų kolektyvu. angliškai – Lithuanian Media Collective.

Kinijos vyriausybėje daug kas netiki, jog Maskva gresia Kinijai. Protingi kinai neremia valdžios linijos prieš sovietus, todėl Kinijoje tiek daug pareigūnų yra kilnojami iš vietos į vietą, tiek daug partijos, ekonomikos ir dar kariuomenės kadrai yra persekiojami, kad jie nesudarytų organizuotos opozicijos prieš maoistus, rašo sovietų vyriausybės laikraštis.

Quebec'o prov. policijos vyr. insp. Herve Patenaude paskirtas policijos direktorium.

Jacques Rose areštuotas praėjus savaitę. Jis buvo nubaustas 8 metus kalėjimo bausme už Pierre Laporte pagrobimą 1970 m., bet slapstėsi nuo policijos ir dabar bausmė bus padidinta.

kolektyvo branduolį sudaro šie asmenys: Romas Šležas, Blackside Inc. filmų sekijos vadovas; studentė ir aktorė Birutė Vaičiūrgytė; filosofijos dėstytojas ir spaudos bendra-bis Mykolas Drunga; ir bibliotekininkė bei vietinės savivaldybės veikėja Rima Bričkuvienė.

Kaip mūsų kolektyvas susidarė?

1972 m. vasarą Perkūnas Krukonis naudodamasis savo gerais ryšiais WBUR stotyje, jos orobangomis prastimė porą vietų kartintų lietuviškosios tematikos programų angliškai. Tada jam kilo mintis suorganizuoti pastovią anglišką kalbą apie Lietuvos kultūrinius bei politinius išsivystimus, bylojančią radijo valandėlę. Išgavo WBUR stoties sutikimą tokiai valandelei leisti ir tuoj pat susirūš su Romu Šlezu ir jo kolegomis, kurie jau nuo seno reikšėsi valdžinio bei garsinio elemento forminiu įvairiausiose lietuvių renginiuose. Šisai jėgų sujungimas ir pagimdė dabartinį Lietuvių radiotelefilmininkų kolektyvą.

Kokla kolektyvo veikla ir kokie jos tikslai?

Nuo 1972 m. rudenio vedame savaitinę pusės valandos radijo programą vardu "Garso Bangos" per WBUR-FM stotį. Transliuodami visas programas vietinė kalba, taikome pagrindinai į dvi klausytojų grupes: 1/1 lietuviškai nekalbančius lietuvių, praradusių ryšį su aktyviaja lietuvių visuomene ar jo niekad neturėjusių; ir 2/2 amerikietiskąją auditoriją aplamai. Siekiame sužadinti ir už savosios visuomenės ribų bent šiek tiek intereso Lietuvos liūdnu likimu ir jos kultūros vaisiais.

Kadangi WBUR stotis grynai nekomercinė, išsilaikanti iš viešųjų fondų ir savo klausytojų – rėmėjų įnašų, mūsų kolektyvui už teikiamąją "oro laiką" nereikia atlyginti. Šitai mums leidžia daugiau savo energijos sukoncentruoti į pačią programos kokybę.

Mūsų pastangos neliko be atgarsio. Už "Garso Bangų" programą "The Lithuanian Folksong in Perspective" WBUR stotis laimėjo antros vietos Major Armstrong žymenį šviečiamųjų transliacijų srityje. Major Armstrong atžymėjimui telkiami visos Amerikos apimtini už pačias originaliausias ir geriausias paruoštas programas. Savo prestižu radijo sluoksniuose jie maždaug atitinka filmų pasaulio "oskarus".

WBUR stotis transliuoja tik klasikinę bei gero džazo muziką kartu su rimtomis žodinėmis programomis. Jos klausosi didelis tinklas inteligentiškesnės, labiau išprususios ir reiklesnės publikos. Todėl mūsų pastangos įplie-tinti lietuviškosios kultūros vertybes amerikiečių sąmoje čia ypatingai prasmingos. Mūsų įtaigojami, ir kitų programų vedėjai naudojasi mūsų pasiūlytomis geromis lietuvių kompozitorių ar atlikėjų plokštelėmis. Štai pats paskiausias pavyzdys – gegužės mėn. 19 d. "Sunday Opera" transliavo K. V. Banaičio "Jūratės ir Kastyčio" veiklą.

Kokie mūsų ateities planai?

Ir toliau vesime "Garso Bangų" valandėlę. Kadangi visos programos užrašomos magnetofono juostelėje, jomis gali pasinaudoti ir kitos lietuvių kolonijos. Dedame pastangų savo programas paskleisti ir kitur.

Šiuo metu taip pat sudarome planus lietuviškosios tematikos filmų susukimui. Evtantaliai norėtume pagaminti kelis pusvalandžio dramatinius – siužetinius filmus, kurie tikty amerikiečių televizijos tinklu. Tokiam projektui įvykdyti reikia milžiniškų lėšų. Bet ir šioje srityje sėkmingai žengėme pirmąjį žingsnį. Lietuvių Fondas mūsų kolektyvui jau yra paskyręs tūkstantį dolerių su sąlyga, kad tolimesnė paramą susirastume iš kitų šaltinių. Jei mums tai pavyks, būtume pajėgūs įvykdyti užmojų, kokio JAV lietuvių istorijoje iki šiol dar nėra buvę.

Lietuvių radiotelefilmininkų kolektyvas (iš viršaus) P. Krukonis, R. Bričkuvienė, M. Drunga, R. Šležas ir B. Vaičiūrgytė.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLIAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskirus numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamoms mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidėja neatsako.

AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

NL Spaudos B-vės akcininkų susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 2 d., Aušros Vartų Parapijos salėje. Susirinkimui buvo vėlyvas. Susirinkimui buvo vėlyvas metų laikas, be to - pirmas savaitgalis šį pavasarį, tikrai atšilęs, išviliojęs į gamtą nemaža akcininkų. Nežiūrint to, nemažai tautiečių, net kelioms valandoms susirinko į bažnyčios rūsi, atsitovaudami 640 akcijų.

Susirinkimą atidarė B-vės pirm. L. Girinis-Norvaiša ir patiekė dienotvarkę. Jau skelbtą per kelis laikraščio numerius. Susirinkimui ves-ti buvo pakviesti Vytautas Gruodis ir Vilijus Pėteraitis, technišku sekretorium-Petras Adamonis. Jie labai sklandžiai susirinkimą pravedė, nors kai kas ir turėjo tendencijos sklandumui trukdyti. Į Mandatų komisiją buvo išrinkti P. Povilaitis, J. Zavyis ir B. Bagdžiūnas, kurie taip įtemptai ir vikriai dirbo, kad susirinkimo eiga neužsistėsė.

Bendrovės Va'dyba ir Revizijos K-ja savo pranešimus, atrodo, taip vaizdžiai perdavė, kad diskusijose beveik nebuvo paklausimų.

Susirinkimas įstatų pakeitimo, kaip ir praėjame susirinkime netvirtino ir patikėjo juos galiojančiais iki sekančių metų susirinkimo.

Naujos valdybos rinkimams buvo iš anksto pasiruošta, nes prieš mėnesį laiko valdyba sudarė rinkimams praversti nominacinę komisiją. Į ją buvo pakviesti Vytautas Gruodis, Povilas Povilaitis ir Leonas Gureckas. Jie labai nuosekliai ir kruopščiai tyrinėdami B-vės ateities veiklos galimybes, parinko kandidatų ir pasiūlė juos susirinkimui, tuo žymiai palengvindama valdybos sudarymą. Pastūlytieji - ne visi sutiko / jų tarpe ir buv. pirm. L. Girinis-Norvaiša. Naujon valdybon įėjo: J. Antolauškas, B. Bagdžiūnas, B. Naglėnė, Pr. Paukštaitis, V. Pėteraitis, J. Stankaitis, J. Zablėlauskas. Revizijos komisijon- J. Adamonis, P. Adamonis ir J. Zavyis. Tikliu, kad sekančiame numeryje jau galima bus informuoti skaitytojus apie pareigų pasiskirstymą.

Susirinkimas išklausė dabartinio redaktoriaus Prano Paukštaitio perteklius darbo aplinkybių netobulumus ir pavadė naująjį valdybą, gana plačioje perspektyvoje, atitiktis persitvarkymą bendrovės veikloje, bei redakcinėje struktūroje.

Susirinkimo pabaigoje - Montrealio šaulių kuopos, mindaugiečių, dalis pareiškė nepasitenkinimą redakcija,

kad praleido jiems nepageldaujamą /sako, įžeidžiamą/ be tikros pavardės straipsnį dėl kurio ir Toronto šauliai esą įsižeidę. Straipsnis buvo patalpintas 17 laikraščio laidoje, Gera! ir Blogai skyruije, antrašte Šaulių Sąjunga reikia perorganizuoti. Susirinkimas, išklausęs įskundo, pagetdavo kad ateityje redakcija tokių nepasirašytų straipsnių nepraleistų, o šaulius, kurie jau čia išieisti-atsiprašė.

Redakcija dar turi pridėti, kad ji, talpindama šį straipsnį i Gera! ir Blogai skyrį nėra atsakinga už turinį. Be to, tame straipsnyje nebuvo išvardintas jokio asmens. Buvo paliesta Šaulių Sąjunga, kuri yra J. A. V. Kanadoje - Hamiltone yra tik rinktinė, o Montrealyje ar Toronte- tik kuopų sąstatai.

Pr. Paukštaitis

IR GERA! IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

VILNIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną iš tų, kurie priklaiko jūsų namo sienai, Namas negrįs- iš baimės jūs neišlakstytit, Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną Tuoj kitą statytit.

Dr. V. Kudirka

Nuo 1955 iki 1962 m. birželio mėn. Kanados ir Amerikos lietuvių dėmesį nukreipdavo Niagaros pussiasalis ne savo pasaulinio garso kriokliais, bet dideliu lietuvių, ypač lietuviško jaunimo susibūrimu, kuriuos sukviesdavo Vilniaus krašto lietuviai. Tikslas-vis priminti lenkų klaidą, kad jei kada ir pavyktų atsikratyti rusiškos okupacijos, tai visomis jėgomis versis lenkiškoji, ir ji bus žiauresnė už rusiškąją, ir lietuviai vėl būtų į šunis mai-nomi. Tokie priminimai lenkiškai dviasiai ir klaidai negalėjo patikti, todėl ir kilo audros, kurios ir išvertė Kudirkos minimą vieną stulpą. Labai gražu, kad žmonės neišsigandę, bet vėl bando kitą statytį.

PARYŽIUJE, ONT., birželio mėn., P. ČESNULIŲ sodyboje vėl susirinko, kaip ir praėjusiais metais, Kanados ir dalis Amerikos Vilniaus krašto lietuvių ne pašinaudot p. p. Česnulių vaišingumu, bet kalbėtis jautriais lietuvių tautos reikalais, nors jie yra tie patys, bet lietuvių migdantys pavojingu mtegu, kuriem, atrodo, lietuviški veiksniai ir spauda jau yra pasidavę. Kaip pav. praeitų metų VLIKo selmas Toronte, kuriame išaiškėjo, kad VLIKas nevygdo Lietuvos etnografi-

Solistė Gina Čapkauskienė sugrįžo iš gostrolių Australijoje. Perspausdė iš Australijos liet. laikraščio "Mūsų Pastogė", Aleks. Kelmiečio aprašymą jos vieną koncertą Sydneyje.

VENAS MALONUS VAKARAS SU KANADOS LAKSTINGALA

Sydneyje lietuviai dainos ir muzikos mėgėjai tikrai turėjo retą progą pasiklausyti Ginos Čapkauskienės dainų koncerto. Nors tą dieną Sydneyje siautė audros ir liūties, kaip retai kada būna čia, tačiau dainos mylėtojų susirinko per 300 žmonių, kurie galėjo pasidžiaugti plačios skalės dainų apimtimi: pradedant nuo paprastų liaudies dainėlių Lakstingalėje iki pasaulinio masto operų arijų. Ši-toje dainų apimtyje solistė galėjo pasirodyti savo balso žavingumu, dainų gražumu, technikos tobulumu ir sceniniu - vaidybinio lengvumu ir natūralumu.

Pirmoje koncerto dalyje ji pradėjo liaudies dainomis ir baigė mūsų žinomiausiomis kompozicijomis. Dainavo šias 9 dainas: 1. Lakstingalėlė - liaudies daina, A. Kacanauskas, 2. Apynėlis - liaudies daina, G. Gudauskienė, 3. Oi, tu kregždutė - liaudies daina, G. Gudauskienė, 4. Dainos gimimas - (žod. H. Radausko) B. Budriūnas, 5. Nemūnėlis - (žod. J. Baltrušaičio) J. Stankaitis, 6. Gėlės iš šieno - (žod. K. Binkio) V. Jakubėnas, 7. Joznos arija - iš operetės "Sidabrinė diena" B. Budriūnas, 8. Jūratis arija iš operos "Jūratis ir Kastytis" K. V. Banaitis, 9. Lakstingalos giesmė iš operetės "Paukščių koncertas", V. Kuprevičius.

Pirmoji dainelė yra paprasta savo melodija ir solistė neturėjo kuo pasirodyti. Paprastai daugumas solistų pradedą koncertus su paprastomis dainomis ir palaipsniui kyla aukštyn. Taip padarė ir mūsų solistė, tačiau tam tikrais atvejais tenka suabejoti ar taip jau yra visada gerai. Pirmas išpuolis yra reikšmingas ir jis ilgai laikosi, žiūrovas kritiškai ima žiūrėti į visas dainas, o tai yra jau tarpas tarp solistės ir žiūrovo. Daug maloniau yra kai solistė iš karto užvaldo auditoriją ir ją įveda į tikrą mėnui tinkamą nuotaiką - žavesį. Šiuo atveju solistei reikėjo žingsnis po žingsnio laimėti sau laurus kritikoje auditorijoje. Gerai, kad Gina tai sėkmingai pasėkė ir su kiekviena daina pasirodavo vis įdomesne ir gražesne. Jos tobula technika ir įgimtas laisvumas dainuoti jai daug padėjo. Ir pasukinioje dainoje Lakstingalos giesmės, V. Kuprevičiaus, ji pasiekė aukštumas, kaip tikra lakstingala savo koloratūrinį trelį gražumu.

Antroje koncerto dalyje ji dainavo šias arijas ir dainas: 1. Vedrai, carino "Don Giovanni" W.A. Mozart, 2. Der Hoelle Rache "Die Zauberflöte" W.A. Mozart, 3. Ruhe sanft, mein holdes Leben "Zaide" W.A. Mozart, 4. Lakstingala ir rozė C.

Saint-Saens, 5. Vyturėlio dainą H.R. Bishop, 6. Mėlynasis Dunojus J. Strauss, 7. Ah, Je veux vivre "Romeo Juliette" C. Gounod, 8. Caro nome "Rigoletto" G. Verdi, 9. Sempre li-bera "La Traviata" G. Verdi.

Pradėjo W.A. Mozarto gražiomis melodijomis dainomis, bet jos, bent man taip atrodė, skambėjo gilia senove, kažin ar jos begali pagauti šių laikų išpaikusią auditoriją, ypač jaunas ausis, tų dainų mažai girdėjusias. Čia Gina parodė savo gilų meninį subtilumą, lyrinį jautrumą, vidinį žavesį savo sielos meninės kultūros.

Kitas tris dainas Lakstingala ir rozė, Vyturėlio daina ir Mėlynasis Dunojus ji dainavo su jaunatviška liepsna, su užsidegimu ir žavesiu. J. Strausso bangų skūriuose sukosi visa auditorija. Reikėjo duoti tik ženklą kad visi būtume pradėję soti ir dainuoti.

Tris paskutiniąsias arijas iš operų Romeo ir Juliette C. Gounod, Rigoletto G. Verdi ir La Traviata G. Verdi ji dainavo su dideliu įgudimu ir pasirodė subrendusi operos solistė. Jos balsas laisvai skambėjo visose registruose nenustojęs savo spalvos, tiek piano, tiek forte. Gina yra pasirodusi savo meninėmis - daininėmis, karjerai ir jai koncertuoti atrodė ypač lengva ir miela pačiai, tai sukelia ir auditorijoj šiltą lengvą jausmą jos klausytis. Klausantis paskutiniųsios arijos iš operos Traviata, jos sopranas skambėjo tikra lakstingala ir jaudino publika. Auditorija išsiskandė į bisių nepaliaujamai katučiais.

Verta dėmesio ir akompaniatorė pianistė Virginija Inkraitaitė. Jos gili išsijautimas į kūrinius ir atlikimas buvo be priekaištų, anot Ginos Čapkauskienės tai briliantas. Mums sydney-jiešiams tikras pasididžiavimas.

Koncertas praėjo kaip lengva svajonė muzikos ir dainų akorduose, palikdamas mūsų sielose ilgęsi ir malonų prisiminimą. Ačiū mielai solistei už tas gražias valandėles kartu praleistas.

Koncertui pasibaigus dalis dalyvių turėjo malonią progą arčiau susipažinti su soliste priėmimo vakarienėje, kuri buvo paruošta Sydneyje Lietuvos Klubu, mažoje salėje. Be privatus pasikibėjimo ir išpuodžių pasidalinimo, oficialų žodį tarė Apylinkės pirmininkas p. J. Maksvytis, "Mūsų Pastogės" red. A. Mauragis, jaunimo atstovė Jūratis Reisingytė, Ava Saudar-gienė ir pati viešnia. Jos silta asmenybė visus maloniai nuteikė. Kad ir kaip būtų malonu ir gera visi dalykai turi savo pabaigą, taigi turėjo baigtis ir šis mielas susitikimas. Ginei nesa-kome sudiev, o iki pasimatymo.

Sol. Gina Čapkauskienė

DRAŠUOLIS IR VILKO PERSIKAS

Pulkaninkas Robert G. Johnson 1820 m. spalio mėn. paskelbė Salem, N. J., gyven-tojams, kad jis suvalgys nuod-ingą "vilko persiką" viešai, ginti juos nors dėl gražumo ant teismo rūmų laiptų.

Toks pareiškimas tik patvirtino, ką visi jau seniai galvojo, kad jis ekscentriškas. Mokslininkai ir daktarai ilgą laiką skelbė to vaisiaus beveik neišvengiamai mirtiną nuodingumą. Taigi, jo pasiūlymas buvo lygus savižudy-

ROBERT JOHNSON

SKAUTAMS

Vėl gamta mus šaukia stovyklauti bei kelti po kraštą ir gėrėtis jos grožybėmis. Ne vienas, bet tūkstančiai mūsų pasklis po gamtą su palapinėm, kirviais, peiliais, laužais, mašinom ir t. t.

Skautai yra gamtos mėgėjai ir didžiujasi savo stovyklavimais po mėlyną dangum arba savo laužais nakties metu, prie kurių skamba dainos.

Tad skauto pareiga yra apsaugoti gamtos grožį ir išlaikyti jį natūraliame stovyklos vietoje. Nerūpestingas stovyklavimas naikina gamtos grožį, bei jos gyvūniją.

Įkirsime kirvius, peilius bei pūklus į žemę ir nustokime šiais įrankiais naikinti medžius bei krūmus. Pradėkime stovyklauti 21-jo amžiaus metodu.

Nekasinėkime griovelių apie savo palapines, nes tuo metodu žalojame gamtą. Jei tavo palapinė neturi lėtaus nubėgimo takų, pakeisk ją į modernesnę arba prisiūk pats nubėgimui medžiagą.

Nekūrime laužus naujose vietose, nes taip darydamas steriliuosi žemę ilgam laikui. Toje vietoje niekas nebeaugs. Tas yra patvirtinama mokslininkų, kurie tyrinėja žmogaus praeitį, jie dar ir šlandien randa laužavietes, kurios buvo sukurtos prieš keletą tūkstančių metų. Toje vietoje dar ir šlandien niekas neauga. Dėkime ugniavietes tik specialioje vietoje, kuri yra mums paskirta mūsų krašto valdžios ar specialių gamtos prižiūrėtojų (nelaimės atžvilgiu daroma išimtis).

Jei užtinki ugnies sužalotą vietą (laužą): apdenk tą vietą su pušų ar eglės spygliais ar lapais: prislėg juos žiupne-

bei. Vienas iš daktarų, kraitydamas galvą, pareiškė: kvailys, užvalgius, jam eis putas iš burnos ir jis raitysis nuo apdendito. Juk tiek oksalido rūgšties! Viena dora-ir mirtis. Jei tas vaisius (dabar vadinamas pamidoru) per daug nuokęs ir persūdintas saulės-jis sukelia smegenų uždegimą. Jei pacientas atšilaiko, tai pamidoro odą prisiklijus prie skilvio ir sukelia vėžį.

Sutartu laiku Johnson lėtai užlipo teismo rūmų laiptais, minia šaukė ir plojo, gaisrininkų orkestras užgrojo marš.

Jis papasakojo, kaip egyptiečiai ir graikai valgydavo pamidorus, kaip vėliau juos atvežė į Peru ir Meksiką, kaip Cortez ir Blizzazo atgabeno šiuos vaisius į Europą. Ir Johnson juos atvežė į Salem, įkalbėjo ūkininkus audingą "vilko persiką" viešai, ginti juos nors dėl gražumo ant teismo rūmų laiptų.

Pakėlęs vieną vaisių prieš saulės šviesą, užbaigė šiais žodžiais: "Šis puikus vaisius pilnas maistingumo, gražiai pažiūrėti, skanus paragauti. Virtas, keptas, net ir žalias išplis po visą pasaulį ir būdžiniams didelis pajamos šaltinis. Kad jis nuodingas, aš pasiryžęs įrodyti čia pat, suvalgydamas".

Visi nutilo. Jis atsikando pirmą kąsnį. Kažkokia moteris sušuko ir apalpo. Jis suvalgė du pamidorus ir pakėlęs rankas, nusisypsėjo. Minia šaukė ir plojo, gaisrininkai pūtė dūdas iš visų jėgų.

Taip atkeltavo pamidoras į daržininkystę ir ant mūsų stalų.

bet ir visuomenei nepranešama. Todėl susipratusiems lietuviams susirūpinti yra ko.

Linkėtina miegalams pabusti iš miego, o Vilniaus krašto lietuviams, našaus darbo, pagerbiant juos už savo tautos ir dabartinį būrumą!

J. Seibutis

St. Catharines, Ont.

AR NE PERGRIEŽTOS SĄLYGOS ?

Pasaulio Liet. Ryšių Centras JAV lėpos 13-22 d. Beaumont stovykloje, prie Clevelando ruošia jaunimo savaitę. Paskelbtos sąlygos. Gali dalyvauti tik tie, kurie baigė aukšt. lituanistikos mokyklą ir parašę prieš tai kelius darbus, į laikraščius. Tai labai nemalonios ir griežtos sąlygos. Lyg tas jaunimas, kuris nelankęs lit. mokyklos arba neatlikęs darbų, yra tiek daug blogesnis?

Mes žinome, kad į arkivyskupijos senatą įeina ir du lietuviai kunigai atstovai. Arkivyskupija įsigijo savo televizijos centrą, kuris pradės veikti nuo kovos mėn. 1 d. Televizijos siūstuvai ir kitos studijos bus baigtos 75 m. sausio 1 d. Stotie katinavo milijonas dolerių. O kieno tie doleriai - ar ne mūsų aukojami? Todėl tikėkime, kad joje turėsime teltę programose dalyvauti su savo talentais.

B. Brazdžionis

Chicago, Ill. USA.

ilu smėlio ar žemė. Sugrįšk rudenį ir patikrink ar yra kokia pažanga, o jei ne-patalsyk vėl.

Modernus šių dienų skautas - tepakeičia laužus šių dienų modernius žibalinčius virtuvėlius, kurie yra labai lengvai sutalpunami kuprinėje. (mano yra stuloma "OPTOMUS 8 R" pagamintas Švedijoje - jo dydis 3" 5" 5" ir 1.14 litro žibalo arba 40 oz. užtenka 7 dienom kuro išvirti pusryčius, pietūs ir vakarienę. Nepatariu "Propain" virtuvėles šaltam orui esant, jos nevisai gerai veikia, o temperatūrai nukritus žemiau (5° below) kartais visiškai neveikia. Tuo atžvilgiu ir kiški kuro tankelį po savo drabužiais prie savo kūno ir ir kal jį iki jauti, kad atšilo ir pradėsi girdėti gazo šnibždėjimą. Kitas nepageidautinas dalykas, kad užtūpa per daug vietos kuprinėje. Kito tipo virtuvėlės naudoja per daug kuro ir pasidaro per brangios ar kartais bereikšmės, jei negali to kuro nusipirkti.

Lauko išvietės pastrenkamos ne arčiau kaip 50' nuo geriamo vandens. Jei stovykloje nėra virš 7, tai yra kasamas latrinos griovelis glesnis kaip 6 ar 6 colių ir 3 pėdų ilgumo ir tas daroma tik tuomet jei stovyklavietė užsitęsta virš trijų dienų. Kitu atžvilgiu atlikime šį reikalą paprastai ir palikime gamtai su tuo susitvarkyti, nes ilgai jį sustvarkyti su gyvūnų išmatom. Išneškime daugiau šiukšlų, negu kada nors nešame į stovyklavietes.

Platinkime skautų-čių vardą savo pažangumu ir stovyklavietė, nepalikdami jokių pėdsakų išskyrus kas gražu ir naudinga.

Budėkime!

Skt. Kęstutis D.

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

SUKAKTUVININKAS
VLADAS MINGĖLA

Ką tik iš spaudos išėjo žurnalisto Vlado Mingėlos grožinės prozos knyga "Medinis Dievas". Lietuvių raštyje tai retas žurnalisto bandymas reikštis ir literatūroje.

Pažvelgę pasaulinę raštyją pastebėsime, kad abidvi jos šakos, tiek žurnalistika, tiek literatūra, turi apščiail dvišakių savo narių. Vieni praktikuoja abidvi profesijas tuo pačiu kartu, kiti, padirbėję vienoje, sėkmingai reišdais kitoje profesijoje. Iš tikrųjų, tas dualizmas daugumoje perbėgimais ir pasireiškia. Ir, atrodo, gana vienašališkai, daugiau palieka žurnalistiką ir pereina į literatūrą, negu

atvirkščiai. Kad taip dedasi, yra keletas priežasčių.

Pirmoji bus laisvas troškimas. Po pirmos pavykusios knygos, rašytojas jau palieka nepriklausomą žmogumi. Tuo tarpu net ir pagarsėjęs žurnalistas, daugiau ar mažiau priklausomus nuo viršininkų malonės.

Vėgi, tik retas žurnalistas gali lygintis savo pajamomis su vidutinišku rašytoju. O su išgarsėjusiu rašytoju — nė vienas.

Kitiems labai svarbu pagarsėti. O rašytojas greičiau pagarsis, negu žurnalistas. Ir žurnalisto garbė neamžina. O gal, pagaliau, ir tas kū-

rybinis degimas, apie kurį mėgsta pakalbėti rašytojai. Viena tėra aišku, kad žurnalistizmas ne vienas yra pirmoji pakopa į rašytojus. Tam tikra mokykla, kurią balgę, pereina į rašytojus. Visus žurnalistika puikiai paruošė romanistų karjerai. Išmokino medžiagos telkimo, atvėrė akis į laiko žaizdas, apnuogino populiaris idėjas. Ir jie, galima sakyti, atšviežino literatūrą. Vieni iš jų įrodė, kad laiko atvėrimas yra lygiai tiek svarbus, kaip ir klasiškasis žmogaus atvėrimas. Kiti atnešė naują, reportažinį stilių. Dar kiti davė dalykinį romaną.

To dvišakumo yra ir mūsų raštyje. Dargi daugiau, labiau ryškiau. Tik pas mus tas perbėgimas iš profesijos į profesiją vyksta atvirkščia kryptimi — daugiau rašytojų pereina į žurnalistiką, ar bent reišdais žurnalistikoje, negu žurnalistų įvirsta į rašytojus. Ši neįprasta reiškinį lėmė ir tebelemia likiminės mūsų tautos aplinkybės: vėlyvas savosios raštyjos kūrimas, rašančiųjų stoka, per trumpas laiko tarpas diferencijacijai, ypatinios sąlygos tėvynėje ir emigracijoje. Iš svarbiausia, tai finansiniai apskalčiai. Iš žurnalistikos rašantysis pragyvendavo, ar bent savo ekonominę padėtį pagerindavo, o iš literatūros ne. Ir čia dabar yra iš žurnalistikos pragyvenančių (redaktorai) ar prisidūrančių, tuo tarpu rašytojai dargi turi savo lėšomis savo knygas leisti, ar prie išleidimo prisidėti. Todėl ne vienas pagarsėjęs lietuvis rašytojas perėjo į žurnalizmą,

o visi kiti periodiniai spaudai talkininkavo.

O bandė ir lietuvių žurnalistai literatūrai talkinti. Kelias išleido po knygą. Tačiau, reikia pastebėti, tie reti bandymai iki šiol daugumoje buvo nesėkmingi. Ir štai, vėl naujas Vlado Mingėlos, literatūrinis debiutas.

Savo amžiaus septintą dešimtį bebaigęs žurnalistas Vladas Mingėla spaudoje bendradarbiauja nuo 1923 m. Tai, gi, pernai minėjo spaudos darbo penkiasdešimties metų sukaktį, ją atžymėdamas savo pasakojimų rinktinę, pavadintą "Medinis Dievas".

Knyga talpina vienuolika įvairaus žanro kūrinių: apsakymų, aprašymų, feljtonų ir legendų. Visus galima būtų pavadinti vienu pasakojimų vardu, nes jose nerasia ne vėlei būdingos konstrukcijos, fragmentiškumo, ar apysakinio šakotumo. Visuose autorius, lyg tas kalmo senis, pasakoja apie tą ar kitą, viename apsakyme pats tiesiogiai dalyvaujamas, kitame už savo veikėją kalbėdamas.

Jau patį pirmąjį pasakojimą, "Tarp traukinio ratų" skaitydami, nesunkiai atpažįstame rašytoją žurnalistą. Pasakodamas apie ukrainiečio partizano pabėgimą iš fronto, pasislėpus po traukinio vagonu ant ratų ašies, aprašo ne vien žmogaus pergyvenimą, bet sąžiningai supažindina skaitytoją su to meto (1918 m.) politine situacija: kas su kuo kariavo, kodėl ir net išveda paralelę tarp ukrainiečių ir lietuvių laisvės kovų.

Ir kituose pasakojimuose autorius nešykštus su informacija. Jis nenori, kad ska-

itytojas kuo nors abejotų, todėl informuoja, o kad jam "Mūsų namelis", nereikėtų perskaityti spėlio — ir išvadas padaro. Ir vis randa progų savo tėvynę ir jos vargus, jos sūnų darbus nei literatūra. Tačiau, tenka priminti. Todėl į autoriaus prozą kaskur įsiveržia publicistinė retorika. Bet jos, tiek rašius periodikai, ir neįmanoma išvengti. O ir pati veikla konstrukcija, bei pasakojamasis stilius tokiu linkiu labai laidūs.

Kaip nevienas kitas debiutantas, taip ir Vladas Mingėla dar turi konstruktyvinių problemų ir neišvengia vienur sentimentalumo, kitur melodramatiškos situacijos ar deklaratyvinių pareiškimų. Tačiau šie negatyvūs reiškiniai per daug netrukdo Vladui Mingėlai savo nemenką pasakotojo talentą atskleisti, plačiai vaizduoti skaitytoją sudomin- ti. Gi apsakymu "Nirvanos ir nebūties skrydžiuose", net ir reiklų skaitytoją pritraukti. Tai neabejotinai geriausias knygos kūrinys. Jame autorius pirmuoju asmeniu pasakoja į galvą suželsto, paraližuoto žmogaus išgyvenimus ligoninėje. Ligonis nemato, nekaltas ir nejudas, bet girdi ir yra pilnoje sąmonėje, tuo tarpu visi mano, kad jis be sąmonės ir todėl nesivarždamas prie jo ir apie jį kalba.

Šis dramatiškas pasakojimas tikina išgyvenimo tikrumu, kas ir yra literatūrinė tiesa. Apvalytas nuo melodramatiškų šūkių galėtų būti išlytinė vertė. Ir feljtonas "Pragaro katalikose" įdomus pažintine prasme, detalizuotu pragaro įnamio ir aukų aprašymu. Rašiniai: "Legenda apie Mė-

lyhąjį Deimantą" ir "Bevelk Stebuklas" ir "Mūsų namelis", geriau tiktų populiariam žurnalui ar laikraščiui atkarpa, nes tai daugiau informacija nei literatūra. Tačiau, tenka pripažinti, kad kaip tik dėlto jie ne vieną skaitytoją domins. Pagaliau, gal tokio porašius periodikai, ir neįmanoma išvengti. O ir pati veikla konstrukcija, bei pasakojamasis stilius tokiu linkiu labai laidūs.

Aplamai, Vlado Mingėlos proza pasižymi nuoširdumu ir nepaprastu autoriaus jautrumu jo aprašomiems įvykiams, bei jų veikėjams. Dėl to ir dėl tematinio įvairumo ši knyga susiras sau skaitytojų platesniuose sluoksniuose, o nereiklesnių bus ištiesai skaitoma su smalsumu.

Vladas Mingėla. Medinis Dievas. 246 pusl. 1974 m. Viršelis Vinco Aleksandravičiaus. Spausdino "Nida Press" Londone. Kaina nepažymėta.

JAUNŲJŲ APSAKYMAI

(Perspausdiname iš 1966 m. Vilniaus "PERGALĖ" žurnalo)

J. GLINSKIS

Pasiklausk ežerėlio

Sio, Zale, šio! Ko čia dabar krūpčioji, kojom į žemę įsibedusi. Paimsiu botagą, žinosi. Ir ta, į tėvą nusižiūrėjusi, ožiujasi. Pagaliau susipratusi, kaip šunelis seki, tik iš mykimo pažinsi karvę. Tegu supūva tas botagas. Gyvulio nebėr — ir botagas nebereikalingas. Ne-laukiau iš tėvo tokio šerio... Savo balo, kol gandraus neįbrido, ir varlė — karalienė. O kai buvo susirinkimas, kojas užmiršo — pačiai teko už visą ūkį pasirašyti. Pasirašiau. Ir kiti pasirašė. Sėdėjo vargo sėmėgėlės, negera nuojauta užsičiaupusios. Ir tie, kur nuo Sovietų kniselį žemės buvo gavę, nesišėliojo. Toks jau mūsų žmogelio būdas: iš lengvo jis ant kito šono verčias. Guzikuoti dėdės viens po kito kalbėjo, rojaus sodą žadėjo. Vienas toks, visas skūrinis, Rasiejos kolkosus vis medum tepė. Esančios ten tokios mašinos, kombainai, pačios piauna, pačios kulia, pačios grūdą išarpuoja, tik spėk pilnus maišus nutempinėti. Tos — dar ne stebuklas. Kitos tiesiai nuo šiaudo grūdą sumala, saldžiarūgščius cukorius sudžiovina, tik imk ir triuškin. O spenių bobos rankindo netampo. Kaip tas skūrinis nupasakojo, yra tokie tomatiški tampikliai, patys ant ratelių nuo karvės prie karvės važinėja: vienos pieną išgėrė — prie kitos ridenasi. Ir norėtum, kad viskas teisybė būtų, ir juokas ima. Kažin ko jos, tos mašinos, nepraryja? Gi visada taip būna: žadėtas medum teptas, tesėtas — vandeniu šlakstytas. Skūrinio aukais tik vienas paskrebutis Mėndaras, amžinai visokius vėjo malūnus gudravojęs, ant savo pačio vaikų ekspertus daręs, pats klynu švietęs, ir tesusižavėjęs, už ką lig laiko vyriausio agronomu buvo pastatytas. Kilnojosi žmonelių rankos, tartum košę be uždaro valgant. Taip ir pirmininką ant savo galvų išsirinkom. Ne tą, skūrinį, kitą tokį šakalį, pusiau mūsiškai, pusiau džiūkiškai šnekėjusį, „robisma ir turėsma“ vis kartojantį, sako, nuo pačio Vilniaus. Kas tas „robisma“, taip žmoneliai ir nesuprato. Negalėjo gi jis apie robavonę kalbėti. Iš visko matyt — prastas žmogus: kur buvęs, kur nebuvo, vis trupinius iš milinės kišenės graibė, kramtė nesisarmatindamas. Koks jis bebūtų, svetimas — vis svetimas, nežinau, kaip jis rytoj apsisvers. Gal jis ir mėšlo kvapo neuosęs, grumsto nečiupinėjęs? Lyg savo žmonių, dantis į tą grumstą pragraužusių, nebebūtų. Molį minkyk neminkęs, kukulio iš jo neišvirsi. Su svetimu gerai, kai gerai, o ne — prisikimšo gurklį, pakėlė sparnus, kuklį, ir pagriebk gegučioką, girion išmukusi. Savas, kaip ten bebūtų, niekšlės su visomis šaknimis, tokiame ir patarti, ir uodegą prispauti gali. Išsivaikščiojom, pyragų kvieisti, blusom pavaišinti, namiškiams dovanų širdies negerumą parnešdami.

Sio, Zale, šio! Vėl ponevalia tave tempti? Nu, būk gerutė... Va, Ramojėlė — gyva uodegėlė, tarp kalnelių dievulio numesta, ožkabardžių eglėnėliais vilnija. Arčiau, toliau, iki pačios saulės, galvų galy pakibusios, tilteliai išdykėliai, uodegėlė apžargstę, snaudžia ant nuosavų balučių. Per tiltelius takeliai — žmogaus gyvenimėlis. Sio, Zale, šio. Takelį radęs, nesuk iš jo — vieškelį, sodžių prieisi, kojas, širdį atgausi. Laukai — vienatvės maldai ir vėjams; gyvenimui — vieškeliai ir sodžiai, nes gyvenimas be žmonių — kaip ta duona pelijanti, burnos nesulaukianti. Tas bendras žemės arimas vien jau dėl to būtų geras, kad žmonės dažniau į kupetą sueina, vagoje prakaitu, pabarėję duona pasidalija. Tik beda, kad tas žmogelis — vis

dūdelė, kiekvienas — muzikantas, kiekvienas kita muzika. Ir mes su tėvu — du galu vieno vežimo; katras sau bebarškame. Prieš surašinėjimus tėvas, vabalų pasivertęs, kelias naktis ūkio padarynė tampe: kur naujesnė, klotime po šiaudais kišo, griozdą kipšo ragams nusilaužti visų akivaizdai žardu ant kiemo suvertė. Sakau tėvui — niekus darai: manai, tik tavo vieno akys, o kitų — kukuliai. Vėjus gamini — velnio vaikus šokini. Suraišinėtojų visas pulkas užgriuvo. Su kačergom už nugarų, rūplais rūpūžiškais ant diržų. Tas, kursai susirinkime vis trupinius kramtė, nekišo nagų į mėšlą. Yra Kaiposius, atsirai ir Judošius. Merga, mūsų pačių duona išmaitinta, kiaušės akis išidėjusi, visas pavietres nosimi išbadė. Iškniso, viską iškniso. Patį tėvą, nuo kulnų ligi pakaušio pelais aplipusi, kaip kokią peludės šmėklą iš punios ištraukė. Vienas toks šašuocius peršauti užsigėdė. Būsimas pirmininkas per šašą brūkšt, tas tėvo guolin pūkt — piktas kėslas raudonu snargliu bešliurpsi. Še tau, tėvai, velnio vaikus šokinti, pakasei numirėlių — kryžius išdygo. Išgelbstis, kad beda ateidama antrą galą atsimėša. Pažiūri beda į antro galio, o šis — baltas. Atėjo pirmininkas nusuodintas, išėjo dievo aniuolu. Bet tėvas, mirties šurpo lyžtelėtas, tik dar labiau pasišiaušė. Ir parkniubusi, ir kumštį pakėlusį prie proto šaukiau, ne — nulėkė į lazaunę it dursteltas, išrovė iš kaladės kirvį... „Niekšai... iš svetimio kailio sau nagines rėš? Sukaposiu, o neatiduosi!“ Ir puolė padūkėlis ant mašinų, kaip tas japonas ant peilio. Visa aptirpusi, atguliau po pentimi. Žmogau, ką darai? Gi jos užrašytos — nebe tavo! Per pačio durnystę gyvas už grotų supūsi, mus visus vargų klaine paskandinsi!.. Močia vaiko nusupras — muštas plaktą visada. Nenuleido tėvas kirvio... Sauja į sauja, koja į koją gyvenimu praėjom; vienom ligom sirgom, vienais vaistais gydymės; iš gyno prakaito, iš mazolių ūkį išsistatėm. Tik to paskutinio, kaip tu sakai — ticknikos, ir betrukė. Per jos paveikslą nei manęs, nei vaikų nebematė; per ją tavo skilvis prakiuro, delnai medžiu idiržo, į skruostus grioviai suorido. Kiekvienas ūkio dailkėlis šimteriopu triušiu išpirktas. Kiek ieškotum, nerastum mažiausios vietelės, kurios tavo pirštai nebūtų mylavę, gyva dvasia nebūtų gaivinus. Ir išeina, kad visas ūkis — tai tavo pačio kūno ir dvasios pratėsimas. Ant tavo delnų ir žemė, ir namai, ir gyvuliai, ir visa padarynė, o ant jų — tavo delnų nuospaudai. Visa taip susižaknių, taip suaugę, kad geruoju — neatplėsi, o bloguoju — kraujas varva. Pagal mane ne taip išeina. Duona — vis duona, kad tik pačio uždribta. Savas prakaitas ir sausą plūtą baltu pyragu pamaino. Ar svarbu, kieno ta žemė, kieno ta mašina? Tik iš vogto medaus medaunykas — kartybė nuo velnio triškio. Žiok nežiojęs tą žemę — visos neapžiosi, dviejų metrų atsikąsi, o žemė nebe tavo — ir rūpesciai nebe tavo. Juk ne saikas — rūpesciai žmogų pirma laiko sugrauzia. Bendra žemė — bendri ir rūpesciai. Ir sunkiausia našta, didžiausias skausmas, po lygiai visiems padalinti, nebeslegia nei pečių, nei širdies.

Sio, Zale, šio. Dar vieną tiltelį perlipom. Vandenėliu brisk, gurskėliu atsigavink, pusrytėliais žolelės peštelėk, o aš atsipūsiu, dvasią atgausi, — nežinia, gal tik gandai, o gal tikros negandos naujame gyvenime laukia. Tas blogiausias, kad nežinau: patamsy ir sausa šaka — slibino nagai. Kaip gera gera žolėčių patale... Saulytė, bitelė ratuotoji, po blakstienas krapštinėjas, žiogelis koncertą į ausį čirpina, dobiliukų gardybė, vėjelius atmiešta, nosį medučių vilgo. Sirdis išgirdo dievo pasaulio stygų gaidą, su žemele myluojasi, savęs nebeturi, pati — visas pasaulis. Kad taip sugultų visi žmonės į žalias pievas, priglauštų ausį prie žemės, paklausytų, ką žemė šneka, jie suprastų, — jog žemė — jų motina, o jie patys — vienos motinos vaikai, — jos pagimdyti, jos išpenėti, vėl būsią pašaukti jon. Atsigulę priešais, atsikeltų broliai. Aukšai, kerštai, sostų troškimas — visų tuštybių tuštybės, pracinančios, vos giltinė pasisuka, — taptų darbais žemės gyvybės palaimai, vien per kuriuos ir teigysis siele amžinumą. Ech, žmogau, žmogau, koks tu menkas šapelis, kai save laikai sulig saule didumu, ir kokia didelė tu saulė, kai švieti, atplido nelaukdamas, apie didumą negalvodamas.

BUS DAUGIAU.

Vincas Kęstutis Vilkaitis,
Pagal tėvą Vincą, žuvusį Sibire.

Metai nesvarbu.

Sugrįš pavasario vėl dienos:
padangė — vyturio dalna,
širdy — jaunos vilties banga.

O balose žydės purlenos...

Išdžius plėvos ir arimai,
ir dundės perkūnu vežimai.

Šiluma sruvens laukais.

Pemply šelmos vėl gyvuos
ir gegutė užkukuos...

o prūdė kūmuos varlė.

Užgriež griežlė ten pašaly,
suriks tilvikas paupy.

O pastogėje giedos galdys.

Rudentis gi želmuo
žaluos plotais aksominiais,
kai ateis mišku ruduo.

O kai saulė spindulinga
tekės žiemos šventadienio rimty,
šerkšnoti medžiai paupy,
kaip eilės vėltavų puošniausių,
blizgės aksu, sidabru.
Ir iš sodybų tolimiausių,
kaip iš senovės aukurų,
į dangų dūmų sruogos kils
drauge su rytmečio malda.

Metai nesvarbu:
aš ir tu, tildami tollau nuo visko,
naują aplinką kurbėsime —
apie Lietuvą kalbėsime.

Metai nesvarbu...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

FELJETONAS

APSILANKYMAS PAS LIE-
TUVOS IMPERATORIŲ
Tablyčia apie pribuvimą
paslo karaliaus Babilonijos
dvaran Imperatoriaus mu-
sų Bimbalo Juodojo (išgul-
dyta pagal šių dienų liežuvį
lietuvišką per J. Gedvilą).

(TAŠA IŠ 21 NUMERIO)

Šeškov nurišo nuo kupranu-
garių ryšulius, su Dirsės ir
Tito pagalba sunesė viską į
Imperatoriaus seklyčią ir iš-
vedė gyvulius į pievą.

Kaip tik tuo metu grįžo su
gelda ir kancleris.

Dar jam nenulipus nuo arkl-
lio, Imperatorienė jau davė
jam kitus nurodymus:

- Šitie žmonės su oficialiu
vizitu. Žiūrėk, kad Impera-
toriaus karūna būtų išvalyta.
Ištep degutu jo batus. Patsai
nusiplauk kojas ir užsidėki
švarius ausis bei vyžas. O tu,
Titai, skubėk pas Prekybos
ir Pramonės ministerį ir pa-
kviesk jį su jo boba pas mus į
balių, bet tegul neužmiršta
atsinešti šaukštus ir bent ke-
lis medinius bliūdus.

Šviesiausioji Lietuvos Imperatorienė,
Pinsko Karalienė ir Irkutsko Kuni-
gaikštė UOGELĖ.

Svečiai suėjo į stubą, o Im-
peratorienė išėjo į virtuvę
kepti blynų.

Stuboje buvo didelis stalas
ir du ilgi suolai. Kampe bu-
voguolis, kuriame, kaip vė-
liau paaiškėjo, miegodavo Im-
perijos kancleris Zvimbalas.
Viename kampe buvo krūva
lentų, aštrus titnago gabalai
ir kiti raštinės reikmenys. O
pasieniais buvo išmėtytos
lentos su įvairiausiais įrašy-
mais. Svarbesni dokumentai
buvo įrašyti akmens plokštė-
se. Tai buvo Imperijos kan-
celiarija. Tiesa, iš stubos
ėjo mažos durys į kamara, kurioje Imperatorienė laikė
uogienę, raugintus grybus,
raugintus kopūstus ir kitas
gėrybes. Dešrų ir rūkytos
mėsos ten Imperatorienė ne-
laikė, nes nuo kanclerio to-
kie dalykai nebuvo saugūs. O
jeigu kada kancleris Zvimba-
las pabandė paragauti iš Im-
peratorienės puodo mėlynų,
tai už tai jis negaudavo valgy-
ti visą dieną.

Pokiek laiko Imperatorie-
nė pakvietė svečius į virtuvę
prie blynų. Ant stalo stovėjo
didelis dubenys su blynais, o
šalia molinė lėkštė su pada-
žu. Blynus reikėjo plėsti ran-
komis ir merkti į padažą. Po
to kiekvienas pasijuto sotus ir
Imperatorienė pasiūlė sve-
čiams nueiti į daržinę ir kiek
nusiųti iki vakaro.

Susitikimas su Jo Di-
dybe ir Deivybe Lie-
tuvos Imperatoriumi
Bimbalo Juodojo ir
Prekybos sutarties
sudarymas.

Saulėleidžiantis į daržinę
atskubėjo kancleris Zvimba-
las:

- Ponai, prašom keltis, jus
esate laukiami.

Svečiai greitai atsikėlė ir
nuskubėjo į Imperatoriaus
kiemą. Čia buvo jau Preky-
bos ir Pramonės ministeris,
Krašto apsaugos ministeris,
Žemės ūkio ministeris, Svei-
katos ministeris, bet negalė-
jo atvykti Kultūros ministe-
ris su žmona, nes jų karvutė
kaiptikteliavosi. Būryje ma-
tėsi ir aukštųjų kariškių; jų
tarpe ir anksčiau sutiktas ad-
mirolas. Krivių krivaitis sė-
dėjo nuošaliai su vaidilučių
Mama ir kažką vienas kitam
šnibždėjo.

Staiga, spiegiiančiu balsu
suriko kancleris Zvimbalas:
- Stok! Ramiai! Jo Didenybė
Imperatorius!

Visi atsistojo ir nulen-
kė galvas į upės pusę, iš kurios
rankomis susikabinę ėjo Im-
peratorius ir Imperatorienė.
Siaubingai atrodė ant Impera-
toriaus galvos karūna: stum-
bro kaukolė apipinta įvairia-
spalviais šiaudų ornamentais.
Vilko kailio liemenė ir
balti lininiai marškiniai ligi
pusės blauzdų teikė jam nepa-
prastą orumą. Imperatorienė
gi, buvo visa įsisupusi į bal-
tas linines drobules, tik jos
veidas galima buvo matyti.

- Kancleri, ar viskas rau-
tui paruošta? - paklausė Im-
peratorius.

- Viskas. Tik vienas sta-
las kiek kliba. Gal ką padėti
apačion?

- Na atsinešk iš savo raš-
tinės kelias lenteles ir pakišk
tos po stalų kojoms.

- Pasisveikins su visais su-
sirinkusiais, Imperatorius
pakvietė svečius į sosto kam-
barį, kurio vidurį užėmė keli
kalliai apdengtos dvi bač-
kos, ant kurių atsėdėjo Impe-
ratorius ir Imperatorienė.

Atsisėdus svečiams ant suolų,
prabilo Imperatorius:

- Pone pasiuntiny, prašau
pareikšti savo norus.

Pasiuntinys davė ženklą ir
Šeškov atvilko ryšulius ir pa-
dėjo juos ant stalų. Atrišus,
pasirodė šilko audiniai, ka-
roliai, veidrodukai, šukos,
kvepalai, lakuotos čėverykos
ir kiti visus stebina dalykai.
Visi susirinkusieji buvo pa-
siuntinio apdovanoti. Šeškov
atnešė dar vieną ryšulį ir iš
ten išėmė purpurinį brokato
apsiaustą.

- Čia Jūsų Didenybei nuo
mano karaliaus, - pasakė pa-
siuntinys. - Omūsų karalie-
nė, Jums Skaisčioji Impera-
torienė, siunčia šitą puošnią
povų plunksnų karūną.

•••••

Visi džiaugėsi Babilonijos
karaliaus dovanomis, o la-
biausiai Imperijos kancleris
Zvimbalas, užsimovęs pirmą
kartą savo gyvenime lakier-
kas.

Tik dabar prabilo pasiunti-
nys:

- Babilonijos rinkai reika-
lingi dalykai, kurie galimi tik
iš Lietuvos Imperijos gauti.
Mums reikia vaško, gintaro,
deguto, pušų saky...

- Perprašau poną pasiunti-
nį, - nutraukė Imperatorius,
- kancleri, užrašyk tuojau,
ko pasiuntinys pageidauja.

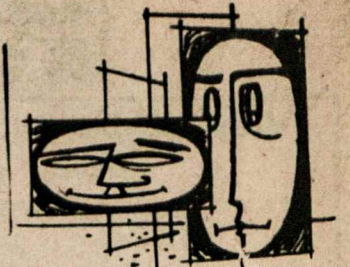
- Negaliu, - atsakė Zvim-
balas, - visos lentelės pakiš-
tos po stalų kojoms.

- Tai ištrauk kelias lente-
les, o pakišk kokias nors ka-
ladėles, bet turi užrašyti, -
įsakė Imperatorius.

Šiaip taip kancleris išėmė
kelias lentutes iš po stalų, pa-
stalai. Stalų gale buvo avies
keitys jas žabų gabalais, bet
kalliais apdengtos dvi bač-
kos, ant kurių atsėdėjo Impe-
ratorius ir Imperatorienė.

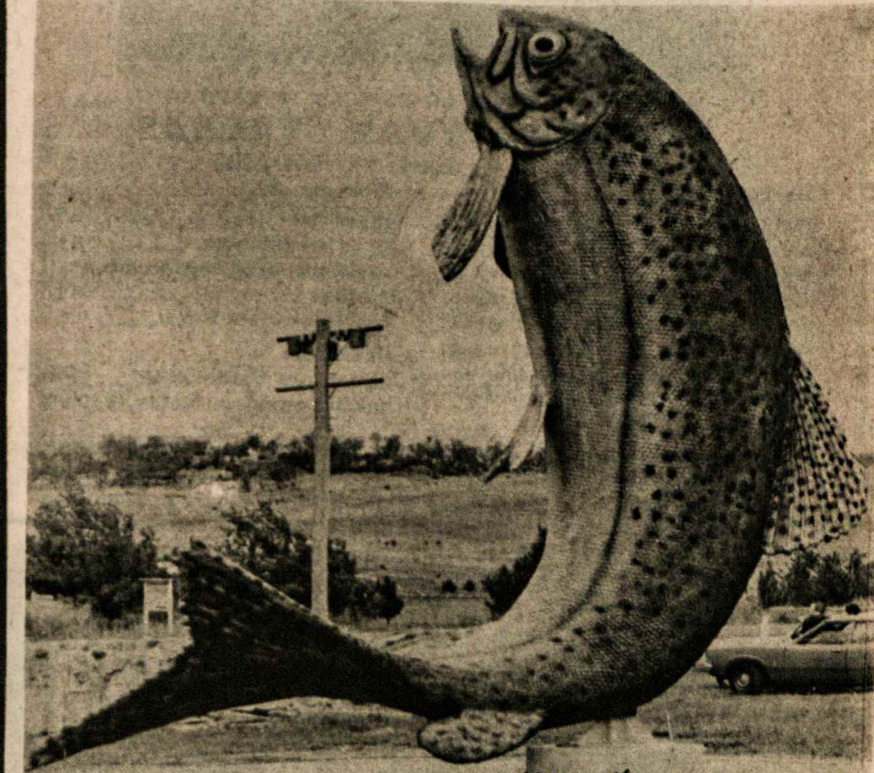
- Jūsų Šviesybė, Jūs paė-
mėte šį rytą iš kanceliarijos
ti vaško, deguto, gintaro, ba-

KREIVI VEIDRODŽIAI

Grįžus iš pokilio žmona išmėtineja vyrui:
- Na ir plepėjai visą vakarą, gerai kad niekas nepaste-
bėjo, kad buvai blaivus.

- Pone, malonėk užleisti telefoną kitiems. Jau 10 minučių
kaip tamsta stovi su rageliu prie ausies ir nieko nekalti.
- Netrukdyk tamsta. Kalbuosi su žmona.

vilkičių nuotrauka
Tokias žuvis pagauna Australijos lietu-
viai Eucumbene ežere 1974 m.

titnaginį rašyklį durti kiau-
lei ir aš nežinau, kur jis dabar
yra, - teisinosi kancleris.
- Tai turbūt aš užmiršau
susirūpino Imperatorius.
Bet Zvimbalas su Šeškovo
pagalba surado kanceliarijoje
kitą aštrų titnago gabaliuką ir
palengva buvo surašyta preky-
bos sutartis tarp Babilonijos
karaliaus ir Lietuvos Impera-
toriaus. Lietuviai sutiko duo-
ti vaško, deguto, gintaro, ba-

lanų, karnų vyžoms pinti, žil-
vyčio dūdelių, vaistų nuo ro-
žės, gumbo ir kt. dalykų. Ta-
čiau lietuvių reikalavimai bu-
vo taip pat nemaži. Pirmiau-
sia Imperatorienė pareikalavo
tarkų burokams ir morkoms
tarkuoti.

- Gal turite ir kopūstams
smulkinti kokius nors specia-
lius peilius? - pasiteiravo
Imperatorienė.

- Bus, Šviesybė, bus, -
patvirtino Šeškov.

- O aguonų ar turite? - pa-
klause admirolo žmona, - su
bulkutėmis keptos jos taip
skanios.

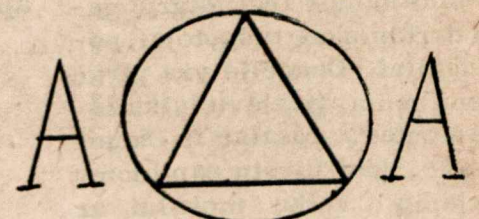
- Turime.

- Palaukit bobos, - nutrau-
kė Imperatorius. - Yra svar-
besnių dalykų. Pirmiausia,
Imperatoriaus gvardija netu-
ri bubnų, neturi gerų trimi-
tų, nei laudos, nei vyčiai ne-
turi savo švarkams vienos
guzikų. Mes visi nešiojame
vienodus vyžas, o kodėl jas
nenudažyti; pvz., Imperato-
riaus vyžos turėtų būti rau-
donos, rikių - mėlynos, liau-
dų - žalios, vyčių - gelto -
nos ir t.t. Taigi, mums rei-
kia kvarbos vyžoms dažyti.

- Teisingai, teisingai, Jū-
sų Didenybė kalbate, - pri-
tarė Krašto Apsaugos minis-
teris.

Bus daugiau.

KAS YRA ALCOHOLICS ANONYMOUS?

Jeigu geri ir gali gerti -
Tavo reikalas.

Jeigu geri ir negali gerti -
mūsų reikalas.

Skambink dieną ar naktį AA.
Tel. 521-2185.

Jei nori lietuviškai kalbėti - skambink
darbo valandomis 489-5391 (klausk Leo);
u vakarais namų tel. 366-2548 arba 277-7868.

PAVARDĖS NEREIKIA
SAKYTI.
PASAKYK TIKTAI SAVO
VARDĄ.
MES TOKIE PATYS KAIP
IR TU.
SUPRANTAM TAVE
IR TAVO
RŪPESČIUS.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

(Paruošė kun. J. Gaudzė)

18 - Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv.
Kazimiero parapija istorinius įvykius, kaip yra paruosę - būda-
mas vikaru kun. Jonas Gaudzė.

Lietuvių bažnyčios statybai gauti leidimą iš Montrealio ar-
kivyskupijos buvo paduotas prašymas 1914 m. gegužės 30 d.
Kai tuo tarpu lenkai savo bažnyčios statymui leidimo prašė
tik 1915 m. gegužės 18 d.

Per 1914 metus nebuvo užrašytas nei vienas protokolas, bet
dar nereiškia, kad nebuvo susirinkimų. Pradėjus smarkiai
rinkti aukas ir paskolas bažnyčios statybai, klebonas J. Vyš-
niauskas turėjo užvedęs didelę pajamų ir išlaidų knygą, į ku-
rią rašė iki pat smulkintų visus piniginius pasikeitimus.

Daugiausia aukų surinko pats klebonas J. Vyšniauskas. Jis
ėjo ir prašė visų aukoti kiek kas išgali. Būdavo atsitikimų,
kada J. Vyšniauskas net vidunaktį prisibeldavo, jei dar nebu-
vo valgęs, prašydavo nelyptų bulvių su druska, sakydamas:
"tuoj Juozui bus stipriau", o po to nesidrovėjo išprašyti kad
ir centus - vis dėl bažnyčios statybos. Kun. J. Vyšniauskui ne-
buvo jokio skirtumo prašant aukų; ar tai iš lietuvių, ar lenko,
ar žydo. Jis visada gaudavo po kelis dolerius.

Atsiųsdavo aukų lietuviai ir iš kitų Kanados vietų pirmajai
statomai lietuvių bažnyčiai Montrealyje. Daugelis parapijiečių
skolino statybos reikalams po \$100 ar daugiau, vieni be jokių
procentų, kiti iš 3% ar net iš 5%.

Šv. Kazimiero d-ja parapijai paskolino \$500.

Kiekvienų metų gale, komiteto nariai peržiūrėdavo finansi-
nes knygas ir ten pat užrašydavo kai kurias pastabas, po ku-
riomis pasirašydavo.

Prie kun. J. Vyšniausko, pačioje pradžioje atsiradavo prie-
šingai nusistačiusių klebono planams; - per susirinkimus bandė
daryti trukdymus ir ginčijosi su nauju klebonu. Kartą vienas
smarkuolis su kumščiu puolė kun. J. Vyšniauską, bet šis būda-
mas aukšto ūgio ir stipraus sudėjimo, neišsigando; nieko ne-
laukdamas, griebė išsišokėlių už krūtinės ir tuoju pat sutvar-
kė. Nuo to laiko niekas daugiau nebedrįso užsipulti tokį smarkų
kleboną. Kun. J. Vyšniauskas visiems aiškiai pasakė: "čia nėra
nei suvalkiečio, nei žemaičio, visi esame lietuviai ir todėl vie-
ningai privalome dirbti".

Kun. J. Vyšniauskas pasirodė kaip gabus organizatorius,
draugijų steigėjas, patriotas lietuvis ir pasišventęs kunigas.
Jo rūpesčiu ir pastangomis buvo informuota: Kanados vyriausy-
bė, Anglijos parlamentas ir Montrealio savivaldybė, kad
lietuviai yra atskira tauta, turinti savo istoriją ir nieko ben-
dra neturi nei su lenkais, nei su rusais. 1914 m. birželio 5 d.
kun. J. Vyšniauskas suorganizavo visų Montrealio lietuvių ke-
lionę į Mont Royal kalną, kur prie pirmosios šv. Juozapo me-
dinės bažnytelės aukojo šv. Mišias (dabar toje vietoje yra pa-
statyta didžiulė šv. Juozapo Oratorija). Po pamaldų lietuviai
linksmai ir gražiai praleido laiką ir dar iš to vadinamo "pik-
niko", - bažnyčios statybos fondui buvo gauta \$47.25 pajamų.
Tą pačią dieną lietuvių bažnyčios statybai paaukavo \$100 Tė-
vai Sulpicijonai.

Lankydamos parapijiečius ir rinkdamos bažnyčiai aukas,

kun. J. Vyšniauskas padarė Montrealio lietuvių surašymą. Tų,
kurie sutiko priklausyti prie šv. Kazimiero lietuvių parapijos,
skaičius buvo - 324 šeimos (1914 metais).

Šv. Kazimiero lietuvių parapijai 1915 metais buvo patys reikš-
mingiausi. Gegužės mėn. 13 d. įvyko labai gausingas parapijie-
čių susirinkimas, kurio metu klebonas pranešė, kad Montre-
alio arkivyskupas P. Bruchesi leido lietuviams statyti baž-
nyčią ir mokyklą prie Parthenais gatvės, St. Mary rajone, ant
keturių lotų (Nr. 1298-18-19-20-21), kurie sudarė iš viso 15500
kvadratinį pėdų (po 1 dol. už pėdą). Susirinkusiems parapi-
jiečiams buvo parodyta naujos bažnyčios planai, kuriuos pa-
ruošė architektas M. J. H. Caron de Maisonneuve už \$150. Tie
planai buvo kopijuoti nuo senosios medinės St. Eusebe pran-
cūzų bažnyčios. Po to, dar buvo sušaukti du parapijos susi-
rinkimai: birželio 20 d. salėje - 1215 St. Catherine's gatvė ir lie-
pos 4 d. prancūzų salėje - 25 Nelleda gatvė, kurių metu galuti-
nai buvo nutarta statyti bažnyčią ir mokyklą. Lietuviams pa-
statyti bažnyčią apsiėmė kontraktoriai - rangovai, - Anthime
Valin ir Georges Bail už \$19.000. 1915 metais Montrealio
miesto majoras buvo Martin, o visų statybų vyriausias ins-
pektorius buvo M. J. O. Normand. Kun. J. Vyšniauskas apskru-
mo dėka, jie tapo palankūs lietuvių planuojamos bažnyčios
statybai. Buvo padaryta speciali išimtis ir pašalintos įvairios
trukdančios kliūtys (prisilaikant visų miesto nustatytų reika-
lavimų, bažnyčios statyba būtų kainavusi apie \$50.000). 1915
m. gruodžio mėn. kun. J. Vyšniauskas parašė viso puslapio ap-
rašymą prancūzų laikraštyje "La Patrie", kuriame išdėstė,
kad lietuviai ruošiasi statyti nuosavą bažnyčią ir mokyklą.
Toliau nurodė, kad Montrealyje gyvena 1500 lietuvių ir jau su-
dėta \$7000. - bažnyčios statybai. Yra paduota įdomių istorinių
žinių apie Lietuvos valstybės buvimą ir kaip Lietuvos kuni-
gaikščiai buvo renkami Lenkijos karaliais. Stipriai pasakyta
prieš lenkus, kurie slapta pastoję kelią Romos imperatoriaus
pasiuntiniams ir pagrobė siunčiamą karaliaus karūną, Lietu-
vos kunigaikščiai Vytautui. Kun. J. Vyšniauskas aiškiai išdė-
sio istorinius Lietuvos įvykius iki 1904 metų.

Bus daugiau.

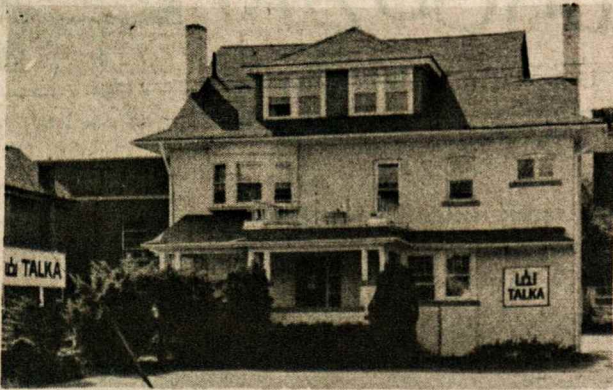

Agotos Žilinskienės vestuvės 1914 metais. Ji tebėgyvena Montrea-
lyje, Šv. Kazimiero parapijos ribose.

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus (P.C.A.)	6%
šėrus ir sutaupas	7%
už vienu metų terminuotus indėlius	8%
3 metams 8 1/2% ir 5 m.	9%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	11%
nekiln. turto paskolas iš	9 1/2%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,600,000

MENO PARODA IR SCENOS MEGEJŲ VAKARAS, kuris buvo suorganizuotas L. Stungevičienės ir E. Kudabienės, praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo 7 dailininkės. Iš kairės: (sėdi) L. Stungevičienė, E. Kudabienė, S. Zarančienė ir P. Daliūnė; (stovi) Steibienė, I. Petraitienė, Pusdešienė ir E. Kronienė.

Buvo pakviesti dailininkai J. Žilinskas ir A. Trumpickas, kurie pravedė paveikslų įvertinimą. Nuotrauka M. Stungevičiaus.

DISKRIMINUOJANTIS MOKESTIS

Ontario prov. valdžia š. m. balandžio mėn. įvedė naują mokestį (50% capital gain), turto vertės prieauglio namams (2-siems) ir žemei.

Pagal naują mokestį Ontario prov. visi gyventojai mokės 50% mokestį namo ir žemės vertės prieauglio, kuris susidarys iš skirtumo tarp vertės 1974 m. bal. 9 d. ir pardavimo kainos vėliau. Sakysime 1974-IV-9 namas kainavo \$40,000, 1975 m. jis bus parduotas už \$50,000. Nuo kainos skirtumo \$10,000 reikės mokėti 50% — \$5,000, o likusius \$5,000 reikės pridėti prie "Income tax" ir pagal lentelę irgi mokėti mokestį. Už žemę irgi reikės mokėti ta pat tvarka kaip už namą.

Praktiškai Toronte ir kitur 2-sius namus irgi įsigiję geri darbininkai, taupytojai, netinginiai. Daugelis yra pirkę seną namą, jį laisvu laiku išremontavę, pataisę ir išnuomavę, kad turėtų papildomų pajamų, vaikų mokslui ar pensijon išėjus. Taipgi buvo pusėtinai investavimas savo santaupų.

Kadangi nė federalinė nė provincinė valdžia nesigriebia pakankamų priemonių infliacijai sustabdyti, tai laisvas žmogus pats tvarko savo ilgų metų santaupas.

Nekilnojamo turto kainos yra nustatomos pasiūly ir paklausų. Todėl pilietis moka už namą ar žemę kiek rinkoje kiti moka.

Dienos namo vertė yra tikroji kaina ir visa suma priklauso savininkui, piliečiui. Jokia valdžia iš jo negali atimti ne dolerio kai pilietis parduos namą 1975 m. už \$50,000. Visa suma jam pri-

klauso. Jei valdžia atims \$5000 ar 10,000, tai bus piliečio apgrobimas. Atėmus mokestį \$10,000, pilietis nebegalės tokios pat vertės turto ar namo ar žemės atpirkti. Kanados valdžia kalta, kad Kanados dolerio vertė krinta ir piliečių įdėtas darbas ir pinigų nustoja savo vertės, kuri buvo prieš 20 ar 15 metų. Valdžia numušia pinigų vertę prispausdindama nepadengtu pinigų dolerių.

Kanados konstitucija garantuoja visiems lygias teises. Federalinė valdžia stovi sargyboje. Kodėl Ontario prov. valdžia nuskriaudžia savo dalį piliečių, atimdama mokesčiais jai nepriklausantį piliečio turtą?... Tai yra neteisingas mokesčio nustatymas. Kodėl namai, žemė apkraunama mokesčiais, kai

popietė savuose namuose

J. Rancūnas

Kiek nuošaliau sėdį vyrai kalbasi apie nudenį gyvenimą. Apie žmogaus siekiamą laimę, nors džiaugsmo valandėlę ir nuolat iš jo bestįjo — klančia ironija. Eidami prie konkretesnių pavyzdžių, jie prisimena vieną savo pažįtamą, buvus labai darbštų ir taupų žmogų. Atrodo, kur tik jis ėjo, ką palietė, viskas virto pinigų. Būdamas nevedęs jų pažįstamas sukaulė ketvirtį milijono. Bet kol tai pasiekė jis prarado sveikatą ir šį pavasarį, turėdamas 61 metus, atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Kaip padorus pilietis, velionis buvo padaręs testamentą, palikdamas įgalotinę — gerą savo bičiulį, kad tas siųstų siuntinius, padėtų jo artimiesiems Lietuvoje. Pastaruoju metu, nepergeriausiai jausdamasis, velionis planavo kiek pakeltą testamentą ir dalį savo turto palikti lietuvišioms institucijoms. Viegis Juzukonis rūpinasi LN na iš jų buvo minimi Lietuvių Namai Toronte. Bet taip kalu jo iniciatyva buvo su-padaryti velionis nespėjo. Šauktas posėdis su scenų ir Jam tik mirtis, prie jo turto prisistatė Maskvos globėjai iš Ottawos. Tokiais atvejais paprastai, visus formumus tvarkos sovietų atvokatas. Bet

šiuo atveju žuvis buvo per stambi, kad patikėtų vien advokatui. Jau kitą dieną, tarši iš anksto būtų žinoję, prisistatė ambasados tarnautojas. Susiradęs testamentą vykdytoją, svečias iš Ottawos le-gai lai sutvarkė, kad velionio giminėms esant Sovietų Sąjungoje, jis esąs pilnateisis šeimininkas. Nuo dabar jis savarankiškai tvarkys kietu darbu ir taupumu įgytą turtą. O už velionio namą, kurį tikrasis testamentą vykdytojas buvo spėjęs parduoti, įpotekos skolos terminuoti mokėjimai turės būti stum-dami į Sovietų ambasadą Ottawoje.

Nežinrūnt, kad Lietuvių Namams nebuvo ištėsėtas pažadas, bet ir geras velionio

auksas, brangenybės, fabrikai, pramonės gaminiai ne, nors jų kainos ir pelnai yra išpūsti?... Mokesčių našta turi būti visiems piliečiams išdalinta, jei ji būtina. Naujasis įstatymas, atrodo, yra neteisingas ir neteisėtai skriaudžias vieną grupę piliečių. Kodėl?... J. Kelmas

Mėsinių galvijų viena ferma pietų vakarų Ontarijos provincijoje. Pagal Ontario provincijos — Agriculture and Food studiją parodo, kad praėjusiais metais gyvo svorio mesai tinkamas galvijų — 100 svarų kainavo 36,31 dol. Iš šios sumos savininkas uždirbo 8,72 dolerius.

(Foto: Ontario Ministry of Agriculture and Food.)

toronto

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

IMA

6% už depozitus

9% už asm. paskolas

8 1/4% už taupymo s-tas

8 1/2% už mortgicijus

9% už 1 m. term. dep.

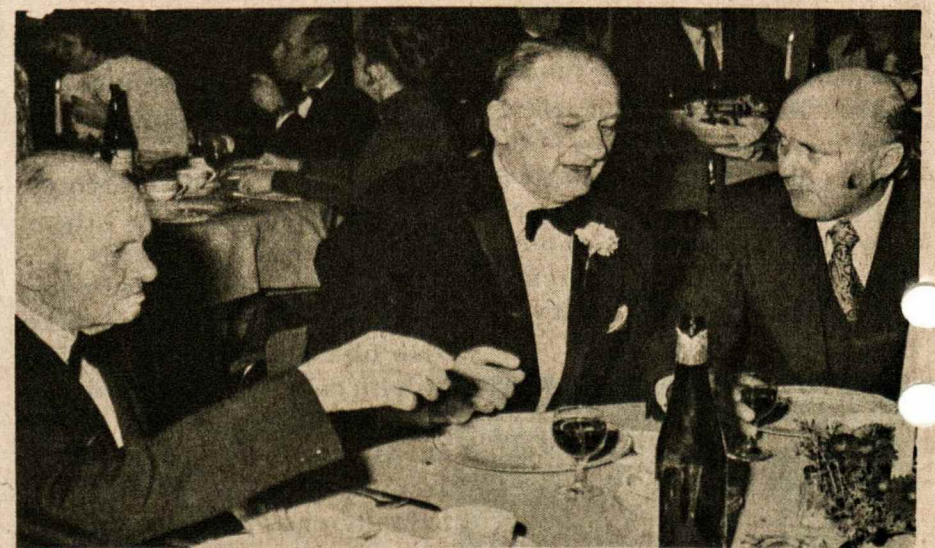
Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Trys inžinieriai: (iš kairės) Slizys, V. Balsys ir E. Čuplinskas Lietuvių Namuose dalinasi išpūdziais Kanados Lietuvių Fondo šimta — žukstantinio koncerto proga. Nuotrauka S. Dabkaus

Pereltą savaitę LN paskolos lakštų/debenture/nupirko: Gulbinkas Petras ir Kvedaras P. už \$1,000.00. Nario įnašus įmokėjo: Juzukonis Algis \$100., Lanauskas Vytautas \$25.00.

Ištojo jauni nariai: John ir Erny Steponai.

Lietuvių Namų Valdyba norėtų manyti, kad atostogų metu nebus klūtis lietuviams stoti nariais į Lietuvių Namus. Taip pat lietuviui pirks ir toliau paskolos lakštus. Paskolos lakštų/debentures/ jau išparduota už \$275 tūkstančius dolerių, liko parduoti už apie \$25 tūkstančius. Nors didžiosios statybos sąskaitos jau išmokėtos, bet liko dar keletas nedidelių užlaikymų, kurie gali greit prireikti mokėti ir šie \$25 tūkstančiai labai reikalingi.

IŠ KETURIASDEŠIMTS PENKIŲ AŠTUONIOLIKA

Rinkimai į Bendruomenės krašto tarybą Toronto/Oakvillės/rinkiminėje apylinkėje buvo gana judrus. Nežinrūnt dėl pašto streiko ribotos propagandos bei priminimo spaudoje, taipogi ir gražaus pavasario oro, balsuoti atėjo virš penkių šimtų.

Kandidatų skaičius šiemet buvo rekordinis — net 45, kai išrinkti turėjo aštuoniolikos. Taryboje dalyvauti norinčių būrys padidėjo ankstyvesnių apylinkės bei Lietuvių namų valdybų žmonėms priartinančių grupių pristatius ištiesą savo bloko sąrašą. Nors nei vienas iš šio bloko nebuvo išrinkti, jam priešiški buvo priversti pasistengti. Jie skleidė prieš bloką nukreiptus lapelius, gi opoziciniai blokai neįstengė subūrti savo šalininkų.

Kaip ir reikėjo laukti, populiariausiu torontiečių pasirodė dabartinis Krašto valdybos pirmininkas Eugenijus Čuplinskas. Jį sekė prieš kelis metus apylinkės valdybos pirmininke buvusi ir šiuo metu vietinėje politikoje sukantisi Laima Švėgždaitė, ankstyvesnis Krašto

valdybos pirmininkas Stasys Čepas ir naujasis Priskėlimo parapijos klebonas Augustinas Simanavičius. Išrinkti ir kiti kandidatavę kunigai: Jonas Staškevičius ir Algimantas Žilinskas. Stebėtina, kad nepateko ilgametis tiek Bendruomenės, tiek katalikiškų organizacijų veikėjas, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininku buvęs Juozas Sungaila.

BETVARKĖ WASSAGOJE

Springhurst vasarvietėje prie Huron ežero Nottawasagos įlankos yra įsikūrę keli šimtai Toronto ir apylinkių lietuvių. Vienas iš pirmųjų buvo Šv. Jono parapija. Klebonas P. Ažubalis netrukus pastatė salę, vasarnamį, koplytėlę, bendrabučius stovyklautojams, įrengė aikštelę sportui.

Apgailestautina, kad šis centras, apie kurį sukasi vasarujančių tautiečių gyvenimas, yra dabar labai apietas. Nebeįsistatoma nei pastatų priežiūra, nei aplinkumų švara ir tvarka. Stovyklos pastatai palikti atvirai betkokiems praeiviams, ten išdraskyti baldai, nosi riečia nebeveikianti kanalizacija. Stovyklavietėje primėtyta tuščių bonkų, stiklų, o viso-kių šiukšlių apstu. Vakarais vyksta niekieno nebesudraudžiamas trūkšmas ir girtuokliavimas.

Suprantama, jog Anapilį kurlantis klebonas visko n aprėpia. Betgi ar nėra būdu labiau pasiskliauti Šv. Jono parapijiečiams, ar kitais vasarotojais, kurie palaikytų bent minimalią lietuvių nebežeminančią tvarką? Tokį klausimą stato daug Springhurst lankytojų.

Vasarotojas

"TEVIŠKĖS ŽIBURIAI" SKELBIA:

"T. Žiburių" persikėlimo į naujas patalpas terminas artėja. Š. m. birželio 18 d., išleidus tos savaitės numerį, pradėsime persikraustymas. Dėlto "T. Ž." negalės išleisti dvi savaites. Bus keliamasi į Anapilio sodybą, kur jau yra įrengtos spaustuveli, administracijai ir redakcijai patalpos. Naujasis "T." adresas bus paskelbtas vėliau.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVIA

FILMU PASAULYJE

FILMAI IŠ JUGOSLAVIJOS

Jugoslaviai 1973 metais užsienyje rodė, be kitų, šiuos filmus:

MEILĖ

Spalvotas, 23 - jų minučių. Beveik be žodžių. Puikus filmavimas. detalishai parodantis didžiulio tilto statybą, kur vieno plieninio balkio, vieno metalinio suveržiklio įvedimas į masvinių pastatų yra lyginant su visu pastatu, toks mažutėlis, bet esminiai būtinas.

Lėtas, ramus filmavimas. Čeras kameros valdymas. Filmuojama iš viršaus, iš apačios, su detalėmis. Lentos perdėjimas yra didokas, labai pavojingas darbas: kryptelėjus - nesulaukiamai kristum ant toli apačioje esančios kietos žemės, uolų.

Vienam darbininkui žmona atneša pietų. Jis šaukiamas nulipti. Iš pačios tilto viršūnės, ilgais laiptais pamažėle leidžiasi. Žmona jį, atrodanti kaip mažą vabalėlį, stebi su nuostabia pagarba ir meile.

Jam pakloja baltą staltiesę ir susirasto medžių junginio. Jis parūpina atsisėdimą. Jį paduoda vandenį nusiplauti rankas, švarutėlį rankšluostį. Į lėkštes išdėsto mėsą, kepsnius, skanėstus, nulupa apelsiną. be žodžių žiūri į savo talp gerbiama ir mylimą vyrą - didžiulio pastato kūrėją.

Amerikietės moterys, ar "apamerikonintos" moterys, net lietuvės, stebėsis rodoma begaline meile, pagarba, vyru.

"Meilė" pagamintas ne tik su meile pasirinktam objektui, filminiam menui, bet, kas reta čia, su išskirtinai didele meile dirbančiam judarankiui. Filme nieko komunistinio nėra. Pagarba dirbančiam, žmonos pagarba vyrui ir jo darbai negalėtų turėti jo

kios politikos.

Parašė ir direktoriavo Vlatka Gilic. Pagamino Duнав Fil.

PENKTASIS PUOLIMAS

Jugoslaviškai pavadinta "Sutjeska".

II Pasaulinio karo metu Jugoslavijoje stipriai veikė partizanai. Čia vaizduojami jų pergyvenimai, vargai, kautynės prieš okupacinę Vokietijos kariuomenę. Pagaliau prasiveržimas iš apsupimo.

Daug kautynių, gerai parngtų, nufilmuotų gabalų. Yra pasikartojimų. Jugoslavų komunistų veiklą iškelia - tis propagandinis, spalvotas filmas.

Tito rolę vaidina vakarų pasauliui gerai žinomas Richard Burton, bet jis atrodo kaip vaikštinėjantis gumos gabalas, be jokio įsijautimo į žymų kariškį, ypač partizaną.

Antriniai artistai: Ljuba Tadic, Irene Pappas, Milena Dravis, Bata Zivojinovic, Boris Dvornik, Neda Arneric pasirodė įtikinamiau, nuosirdžiau, geriau už Richard Burton'ą.

Pagamino FRZ Sutjeska - Bosna Film Šarajevo.

Filme yra išpūstos komunistinės propagandos: jei teisingai prisimenu, didžioji jugoslavų partizanų dalis buvo ne komunistų Tito vadovaujama, bet tautinio jugoslavų Michailovič'io. Antra: filme skelbia, kad jugoslavų partizanų buvo 20,000, o juos puolusių vokiečių 120,000 ir dar italų pulkai, bulgarų pulkas. Iš tiesų, jugoslavų partizanų buvo daugiau, nei juos puolusių okupantų vokiečių. Trečia: čia teparodomi keturi anglų kariai, parašutais numesti kaip ste-

bėtojai. Iš tiesų, anglai jugoslavų partizanams numesdavo įvairius ginklus, net sunkiuosius, šaudmenis, medikinas reikmenis, aprangą ir kt., ko filme nerodoma, ir visiškai nutylima.

Galį ir būti ir kitokių netikslumų, pakreipimų į komunistinę pusę. Žmonės, neturintieji teisingų duomenų, yra visiškai suklaidinami.

P. Tilvika

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO

M6R 1X6

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

"LITO" valdyba yra sekanti:

J. Bernotas pirmininkas, P. Vaupshas vicepirmininkas (jauimo reikalams), A. Kličius sekretorius, S. Kęsgaila, I. Marliška, J. Kibirkštis ir J. Ięganaitis nariai

A. A. ALBINO ŠLAPELIO PAMINKLO PAŠVENTINIMAS ĮVYKS ŠIEMET BIRŽELIO

mėnesio 22 dieną, šeštadienį, 3 val. p.p.

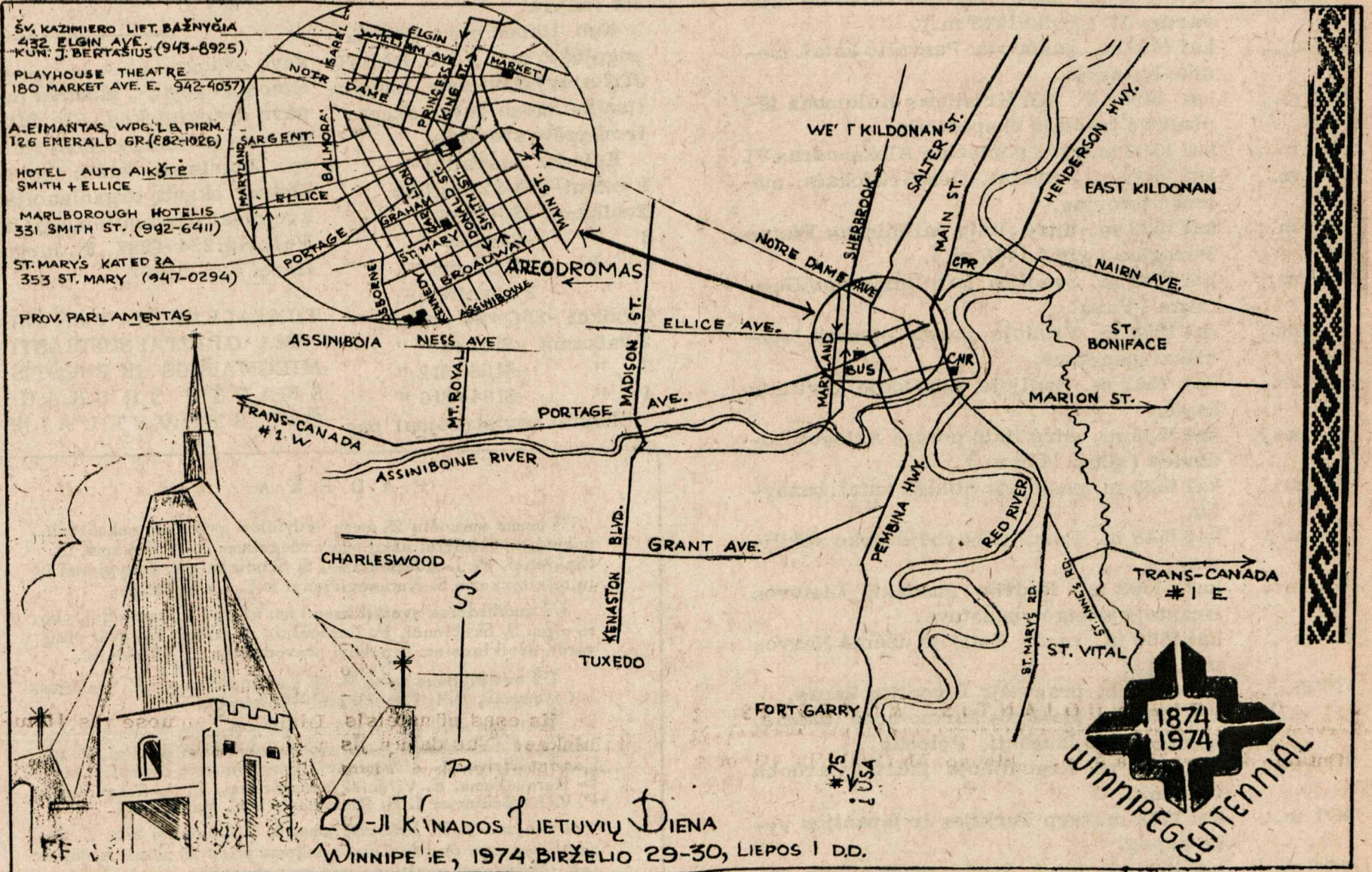
COTE DES NEIGES KAPINESE, SEKCIJA "S" Nr. 1861.

GMINĖS, DRAUGAI IR PRIETELIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI.

Testamento Vykdytojai

VELYKU STALO RUOŠĖJOS - K.L.K. Moterų draugijos Montrealio skyriaus valdybos narės. (iš kairės) Vaupshienė, Bernotienė, dr. A. O. Jaugelienė (pirmininkė), Mickienė, Bagdžiūnienė, Petrauskienė ir toliau matosi svečiai prie stalo. Nuotrauka H. Adomonio.

WINNIPEG Miesto PLANAS.

20-ji Kanados

LIETUVIŲ DIENA

WINNIPEG, MANITOBA

Įvyksta 1974 m. birželio 29-30 ir liepos 1 dienomis.

Birželio 28 d. (penktadienio vakare) 331 Smith St. Marlborough Hotel - priėmimo vakaras. Tą vakarą prasidės registracija, to pat Hotelio Lietuvių Dienų rengimo k-to būstinėje. Visi suaugusieji prašomi naudotis ten esama svetaine, kurioje bus galima susitikti savo senus pažįstamus ir išgyti naujų pažinčių.

Dauguma šventės dalyvių telksis Marlborough viešbutyje 331 Smith St. tel.(204) 942-6411, kur laikinos kambarių rezervacijos jau padarytos. Šis viešbutis yra moderniškas, su naujai išpuoštais kambariais ir spalvota televizija. Viešbutis randasi pačiame miesto centre.

Birželio 29 d. (šeštadienį) 6 val. vakare įvyksta susipažinimo vakaras - vakarienė ir šokiai. Būtinės rezervacijos iš anksto: Asmeniui \$7.50; išimtis vaikui iki 12 m. - \$5.00. Užsakymus siųsti: K-tp pirm. kun.J. Beraišiui, 432 Elgin Ave., Winnipeg, Man. R3A 0K7, Canada.

Birželio 30 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų pamaldos Šv.Marijos Katedroje, 353 St. Mary Ave., Winnipeg, Man.

Šv. Mišias laiko vysk. V. Brizgys ir svečiai kunigai. Pamokslą sako kardinolas G. Flahiff ir prel. J. Balkūnas. Gieda Hamiltono Mergaičių choras "Aidas".

4 val. po pietų pasirodymas Winnipeg visuomenei prie Parlamento Rūmų. 8 val. vak. KONCERTAS Playhouse - Teatro salėje, 180 Market Ave. Programą išpildo Toronto ansamblis "Gintaras", Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir Londono ansamblis "Baltija". (Ši šventė Kanados Vidaus Reikalų ministerijos remiama).

A. ir A. TAMOŠAIČIŲ meno: audinių, paveikslų ir kt. paroda, kuri prasidės birželio 25 d. ir tęsis iki liepos 6 dienos, Manitoba Museum of Man and Nature, 190 Rupert Ave. (Main St. kampas).

20-tos Lietuvių Dienų Rengimo Komitetas
432 Elgin Ave., Winnipeg, Man. 4R3A
Tel. (204) 943-8925

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237/3896

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

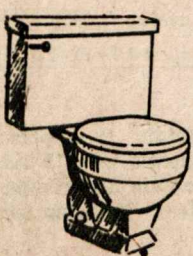
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test. Masonite, statybinis popieris, cementas, B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682 BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

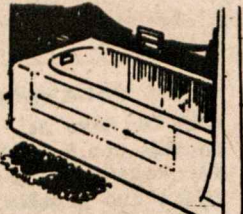
VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandentiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Liée
Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3823

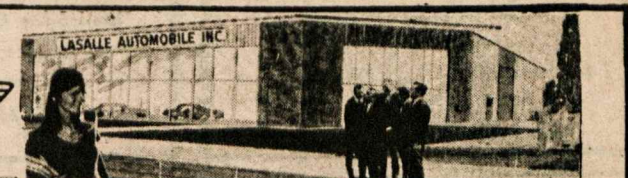
- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street LaSalle, Que. • Taisymas ir dažymas automobilių
• Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtyš. Sav. G. Desrochers
TEL: 366-0500, 366-4203

366-7818

PARDAVIMAS

IMPERIAL - CHRYSLER - JODGE - CHARGER
CORONET - CHALLENGER - SWINGER - DART
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės De La Verendrye prie Lupierre, tel. 365-3364

LAURENT DAIGNEAULT

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7261

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
- Pardavimas qazolino ir alyvos - lietuviams nuolaida.

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

